

מנהל
Logistics
מנהל לוגיסטי
Manager

מאת: יצחק דנה

קבלת סחורות ומוצרים

מנהל לוגיסטי יעסוק הפעם בפעילויות הלוגיסטיות בתחום קבלת הסחורות והמוצרים במחסן. מטרת מאמר זה הינה לפרט את התהליכים הלוגיסטיים המתנהלים בעת קבלת סחורות במחסנים, תוך שימת זרקור על מחסן של ספק שירותים לוגיסטיים - 3PL, המפעיל בד"כ מגוון גדול של תהליכים שונים, שכל אחד מהם מותאם ללקוח ספציפי אחד. ככלל, מומלץ מאד לנהל את התהליכים במחסן באמצעות תוכנה ייעודית WMS (Warehouse Management System), או במקרים מסוימים באמצעות תוכנת ה-ERP.

הדרך המומלצת ביותר לקבלה של מוצרים במחסן, הינה תוך שימוש במסמכי טרום קבלה, באמצעי זיהוי מוצרים, ובמיתוג המטענים.

טרום קבלה - לכל פריט צריך שתוגדר רשימת Master Data הכוללת בין השאר מספר קטלוגי ותיאור כל מוצר, יחידות מידה, אריזות סטנדרטיות וכמות יחידות המוצר בהם, משקל, ומאפיינים שונים כגון: שביר, אחסון בקירור, מידה, צבע, ניהול מספרי אצות/ פני תוקף/מספרים סריאליים וכד'.

חלק מן הנתונים הם נתונים קבועים למוצר וחלקם יירשמו בעת קבלת המוצר לראשונה במחסן (נדרשת יכולת לנהל מידע לגבי הפעם הראשונה שמוצר נכנס למחסן), וחלק מן הנתונים יירשמו תוך הפעלת התהליכים הלוגיסטיים במחסן.

מסמכי טרום קבלה - מסמך טרום קבלה, הינו בד"כ מסמך המופק מה-ERP של החברה, הוא נותן מידע על הספק, המוצרים וכמותם האמורים להגיע למחסן. בגמר הקבלה במחסן, תישלח הודעה חוזרת מתוכנת המחסן (WMS) לתוכנת ה-ERP, המתייחסת למסמך טרום קבלה, מדווחת על הכמות המדויקת שהתקבלה, כולל סטטוס הקבלה - תקין/פגום/פסול וכד' (אם מנוהל גם ב-ERP), ומאפשרת לסגור את מסמך טרום קבלה ב-ERP ולעדכן את המלאי בהנהלת החשבונות.

דוגמאות למסמכי טרום קבלה:

- הזמנת רכש - במידה וההזמנה מגיעה במלואה.
- ASN - הודעה על משלוח צפוי שהתקבלה מספק.
- טיוטת העברה בין מחסנים - כאשר המוצרים מגיעים ממחסן אחר של המאחסן.
- מסמכי קבלה מיבוא או תעודת משלוח ספק שנקלטו כצפי ב-ERP.
- במידה ומתקבל משלוח ללא אחד ממסמכי הקבלה שלעיל, מומלץ לפעול באחת מהדרכים הבאות: א. לשלוח את מסמכי המשלוח / קבלה אל מחלקת הרכש ע"מ שייצרו מסמך טרום קבלה שיועבר בממשק לתוכנת ניהול המחסן (מומלץ מאד); ב. לפתוח בתוכנת ה-WMS מסמך קבלה מספק ולסכם בנפרד כיצד להעביר את נתוני הקליטה אל ה-ERP. בכל מקרה, אנחנו ממליצים שלא לבצע קליטה ללא מסמך טרום קבלה.
- מסמך הטרום קבלה מאפשר לקליטה להיות מדויקת, מפחית בעיות בזיהוי הספק, המוצרים והכמויות. מאפשר למקבל בדיקה חוזרת כאשר הדיווח על הקבלה - שונה ממסמך הטרום קבלה. כמו כן יש אפשרות בזמן הקליטה, לעצור את תהליך הקבלה כאשר יש הפרשים בין הצפי לקבלה ולאפשר בירור מעמיק, כולל דיווח לספק וללקוח על הפרשים שנמצאו בבדיקת הקבלה.

פעולות ערך מוסף (Add Value Services) שניתן לבצע בעת תהליכי הקבלה או בסמוך לכך:

- הוספת מדבקות עם שם מוצר וברקוד.
- ארוז מחדש.
- "גיר" מוצרים (שמות והוראות בעברית בהתאם לדרישות ולתקנים בישראל).
- הוספת מחירים.
- שקילת המוצר.
- בקרת איכות. ועוד...

תגי מטען הרעיון המרכזי של תוכנות ניהול מחסנים הינו -

ניהול מלאי מטענים באיתורים תוך ניהול מאפיינים (מלאי, מוצר, מיקום, כ"א, משאבים ועוד). ע"מ שכל מטען הנמצא בתנועה או באיתור אחסון במחסן יזוהה באופן חד-ערכי, יש ליצור מטענים במערכת ה-WMS ולסמנם בתגי מטען ספציפיים או גנריים. תג המטען נוצר בעת הקבלה והוא יודבק על המטען. ניתן לנהל מטענים עם מוצרים הומוגניים או מטענים מרובי מוצרים, רצוי לנהל מטענים הומוגניים, בכל מקרה - יש לבחון את יכולת תוכנת ניהול המלאי בקשר ניהול עם סוגי מטענים. הקבלה מתבצעת ברמת הקבלה, המטען שהתקבל נרשם במלאי במיקום רמת קבלה מס' XX.

עיתוי עדכון המלאי

יש חשיבות רבה לעיתוי שבו מדווחים המטענים שהתקבלו בתוכנת ה-WMS אל תוכנת ה-ERP. ישנן 2 אפשרויות: א. עם קבלת כל מטען או שורת קבלה ממסמך הטרום קבלה. ב. לאחר סיום קבלת כל המוצרים במסגרת מסמך הטרום קבלה. מסיבות רבות - אני מעדיף רק את אפשרות ב. המונעת בעיות ולוגיסטיקה של החזרות במידה ויתברר שהקבלה לא הסתיימה כראוי ושיש חוסר לעומת הצפי.

לאחר שהמוצרים נקלטו והמלאי ב-WMS וב-ERP עודכן בהתאם, יתחילו לפעול התהליכים הנוספים במסגרת ה-INBOUND כולל: שירותי ערך מוסף נוספים, - Cross-Docking הפנית הסחורה שהגיעה ישירות אל רציפי האחסנה, הסגר Quarantine, או שלרוב יופעל תהליך פיזור ואחסון הסחורה במיקומים בהתאם לאלגוריתם פיזור מוסכם המיושם כתהליך בתוכנת ה-WMS.

לסיכום, ניתוח ויישום נכון של תהליכי קבלה במחסן, הם אבן דרך מרכזית לאופטימיזציה של תהליכים במחסן ולהורדת עלויות בעיקר בשלב ליקוט והפצת הסחורות (והרי לשם כך נבנה המחסן).

יצחק דנה הינו מנכ"ל חברת התכנון והייעוץ הלוגיסטית AGS.

ניתן לפנות בשאלות לאיציק באמצעות הטלפון 052-3327541 או באמצעות אימייל ags@ags.co.il